Поштарина плаћена у готовом

НОВИ САД
петак,
17 јуна 1938
Година IV — Бр. 136 (920)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

НОВИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПОКРЕТ У МЕКСИКУ?

Сан Антонио, 16 јуна (А.А.) Авас јавља:

Јуче је један тајанствени авион прелетео град Кален, у Тексасу, и бацио један пакет, намењен породици генерала Седиље, која станује у овом граду. Изгледа да ова чињеница потврђује гласове да је генерал Седиљо напустио борбу и да се налази на путу за Тексас. Садржина пакета је непозната.

Према извесним гласовима у разним градовима Мексика јавили су се нереди, па изгледа да је на помолу нови револуционарни покрет, сличан покрету генерала Седиље.

Г. др. Стојадиновић отпутовао у Италију

Љубљана, 16 јуна. (А.А.) — Данас пре подне, претседник Министарског савета и министар иностраних послова г. др. Милан Стојадиновић, са својом госпођом, отпутовао је у Венецију. У Венецији Претседник владе г. др. Милан Стојадиновић посетиће наш павиљон на Међународној уметничкој изложби. Пут г. др. Стојадиновића строго је приватног карактера. На путу ће се задржати неколико дана.

—o—

Г. Хитлер долази у Беч

Лондон, 16 јуна. (А. А.). — Рајтер јавља:

Јављају из Беча да се тамо очекује у петак посета вође Рајха г. Хитлера.

РЕАКТИВИРАЊЕ ГЕНЕРАЛА ФОН ФРИЧА

Берлин, 16 јуна. (А. А.). — Рајтер јавља:

Бивши главни командант сувоземних трупа, генерал фон Фрич је реактивиран и из признања за велике услуге које је учинио војсци постављен је за команданта 12 артиљериског пука у Шверину.

—o—

Јон Кодреану осуђен на 7 месеци затвора

Букурешт, 16 јуна. (А. А.). — ДНБ јавља:

Војни суд у Констанци осудио је на седам месеци затвора Јона Кодреануа, брата осуђеног бившег шефа бивше Гвоздене гарде, због тога што је носио забрањене политичке значке.

Епидемија колере у британској Индији узима огромне размере

Лондон, 16 јуна. (А.А.) — Авас јавља:

Јављају из Симле, у Енглеској Индији, да епидемија колере која пустоши од пре извесног времена, узима огромне размере. За последњих десет недеља забележено је пет хиљада нових случајева оболења, а укупно је умрло 12 хиљада лица.

Епидемија влада и у другим деловима Индије, али у мањем обиму.

Лондон, 16 јуна. (А.А.) — ДНБ јавља:

За последња два месеца забележено је у Индији око 25.000 случајева колере. Досада је било 12 смртних случаја.

Нервоза на америчким берзама

Њујорк, 16 јуна. (А. А.). — Авас јавља:

На тржишту ефеката у Валистреу и даље влада крајња осетљивост, која је изазвана упорним гласовима о намерама г. Рузвелта. Чим је јуче отворена берза, запажена је хоса страних девиза.

Нови претседник Уругваја

Минтевидео, 16 јуна. (А.А.) — Авас јавља:

Народна скупштина изабрала је за претседника Републике г. Алфреда Балдомира, а за потпретседника г. Цезара Карлону. Преузимање власти обавиће се 19 јуна ове године.

Кантон је поново бомбардован

Кантон, 16 јуна. (А.А.) — Рајтер јавља:

Јутрос су јапански авиони извршили у два маха напад на Кантон. На центар града бачене су бомбе. Штета још није процењена.

КИНЕЗИ ПОНОВО ЗАУЗЕЛИ ЧИЈАНГ КЕЈ

Ханкеу, 16 јуна. (А. А.). — Авас јавља:

Агенција „Централ Њус" објављује званично саопштење по којем су кинеске трупе поново заузеле Чијанг Кеј.

Нови инциденти у Санџаку Александрети

Цариград, 16 јуна. (А.А.) — Авас јавља:

Према вестима које објављује овдашња штампа, у Санџаку Александрете десили су се многи инциденти између Турака и Арабљана. Има и мртвих и рањених.

Штампа напада делегацију Друштва народа и пребацује јој да хотимице ствара размимоилажења између хришћанског и турског становништва. Преговори претставника француског и турског генералштаба нису имали задовољавајуће резултате.

—o—

Берлин, 16 јуна. — Фирер је упутио Његовом Величанству Краљу Густаву срдачну честитку поводом његовог 80-ог рођендана (ДНБ)

Штокхолм, 16 јуна. — У вези са прославом 80-годишњице Његовог Величанства Краља Густава, данас су стигли Његово Величанство Дански Краљ Његово Величанство Норвешки Краљ и г. Претседник Финске Републике.

Париз, 16 јуна. — Разговори које је министар иностраних послова г. Бонне водио са немачким и енглеским претставницима односили су се на ситуацију у Европи, а специјално на чехословачки проблем (Авала)

Рим, 16 јуна. — Министар иностраних послова грофа Чано отпутовао је у Рок де ла Каминате у посету г. Мусолинију. (Авас)

Варшава, 16 јуна. — Министар просвете г. Светославски отпутовао је у Букурешт. (ДНБ)

БУКУРЕШТ, 16 јуна. — Професори универзитета гг. Драгош Протопопеско, бивши директор легионарског листа, г. Лука Теодорис и пуковник Пипереско, бивши чланови странака које су растурене, ослобођени су од обавезног становања одређеног у местима становања. (Радор).

РИМ, 16 јуна. — Према званичним подацима, број италијанских легионара погинулих у Шпанији од фебруара 1937 године износи 2.055 лица. (Авас).

ТОКИО, 16 јуна. — Према досадашњим извештајима, у железничкој катастрофи која се десила у области Окајама, погинуло је 25 лица. (ДНБ).

ВАРШАВА, 16 јуна. — Министар иностраних послова г. Бек стигао је авионом из Талина. (Авас).

ВАРШАВА, 16 јуна. — Јуче је у Линдворову, на пољско-литванској граници отворена прва царинарница. Линдворове се налази између Ковна и Вилне. (ДНБ).

Код Валенсије су потопљена још два француска брода

Мадрид, 16 јуна. (А.А.) — Рајтер јавља:

Један француски брод бомбардован из авиона приликом трећег бомбардовања Валенсије, потонуо је.

Француски товарни брод „Голеа" који је нешто раније био бомбардован такође је потонуо.

Националисти сломили последњи отпор републиканаца код Кастељона

Кастељон, 16 јуна. (А. А.). — Рајтер јавља:

Националистичке трупе сада држе цео град. Последњи отпор републиканских трупа сломљен је јутрос.

Четврто бомбардовање Валенсије

Валенсија, 16 јуна. (А. А.) — Авас јавља:

По четврти пут синоћ су националистички авиони бомбардовали Валенсију. Осам авиона бацило је педесет бомби на град. Неке бомбе пале су крај бродова у пристаништу.

Влада је прописала Уредбу о силосима

У Београду ће се основати Привилеговано акционарско друштво за силосе

Београд, 16 јуна. (А.А.) — На основу параграфа 67 и 100 Финансиског закона за 1938-39 годину, Министарски савет, на предлог г. Министра трговине и индустрије, у споразуму са г. Министром пољопривреде и г. Министром финансија, прописао је Уредбу о силосима.

Члан први: Силоси су јавна складишта која омогућују правилно ускладиштење жита и других пољопривредних производа, њихово чишћење, сушење и типизацију, као и кредитовање на бази ломбарда ових производа.

2) прописи ове Уредбе важе за силосе које ће подићи друштво из члана трећег.

Члан други: Силоси могу служити, као:

1) сабирни, у крајевима где има редовно вишкова житарске производње;

2) потрошни у местима из којих се врши снабдевање појединих крајева;

3) терминални, у местима из којих се врши извоз у иностранство.

Силоси сабирни и потрошни имају капацитет до највише пет стотина вагона и налазе се на железничким станицама или речним пристаништима, односно пловним каналима; силоси терминални са капацитетом од 500 вагона и навише у местима са највећим прометом житарица, а налазе се на путевима међународне трговине и најуређенијим морским лукама земље.

Силоси могу имати машинске уређаје за чишћење пољопривредних производа, направе за утовар и истовар (за железничке пруге, реке или канале у силос и из силоса), као и направе за преношење из спрата у спрат и из једне ћелије у другу. По Уредби силоси могу имати и сушницу, хладњаке, направе за проветравање и за друге манипулације са ускладиштеном робом.

Силоси ће вршити своја пословања по одредбама Закона о јавним складиштима од 23 августа 1930 године и по прописима ове Уредбе.

ЗАДАЦИ ПРИВИЛЕГОВАНОГ АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА ЗА СИЛОСЕ

Члан трећи: 1) Ради успешног извршења послова из члана 1 и 2 ове Уредбе, основаће се у Београду Привилеговано акционарско друштво за силосе са следећим задатком: 1) да било из својих средстава било из зајмова, подиже силосе. Друштво ће израдити план за подизање силоса разних типова у разним местима државе и означити ред којим се они имају подићи. Овај план подлеже одобрењу г. Министра пољопривреде, по претходном споразуму са г. Министром трговине и индустрије, Министром саобраћаја, г. Министром војске и морнарице и са сагласним пристанком г. Претседника Министарског савета; 2) да прима пољопривредне производе и другу робу на ускладиштење, чишћење сушење и сортирање; 3) да издаје складишнице на ускладиштену робу по прописима Закона о јавним складиштима; 4) да на робу примљену на ускладиштење даје зајмове до 75 по сто њене берзанске вредности; 5) да врши све послове које предвиђа Закон о јавним складиштима; 6) да може емитовати обвезнице или закључивати зајмове са државном гаранцијом или без ње до максималног износа стварно уплаћеног капитала. Емисија обвезница или закључење зајмова са државном гарантијом подлеже одобрењу г. Министра финансија.

Друштво за силосе не сме да се бави никаквом трговином ни за свој ни за туђ рачун. Оно може само посредовати при продаји ускладиштене робе по налозима својих комитената.

Ближе одредбе о својој организацији, задацима и раду прописаће Друштво правилима, а Управни одбор Друштва прописаће потребне правилнике за поједине гране друштвеног пословања. Том приликом могу се поједине врсте робе искључити из пословања, а за осталу робу одредити минималне количине за пријем на ускладиштење. Поменути правилници ступају на снагу пошто их одобри г. Министар трговине и индустрије у споразуму са г. Министром пољопривреде.

Рок трајања друштва је неограничен.

ОСНОВНИ ПОЧЕТНИ КАПИТАЛ ДРУШТВА ЈЕ 220,000.000 ДИНАРА

Члан четврти: 1) Основни капитал приватног акционарског друштва за силосе утврђује се, за почетак на 220 милиона динара, подељен на 220.000 акција, свака по хиљаду динара. Акције се могу издавати и у апсенима од по 10, 20, 50 и 100 комада. 2) Акционарски капитал од 220 милиона динара уписује се овако: а) друштво уписује 60.000 акција за износ од 60 милиона динара, предвиђених у члану 68 Финансиског закона за 1937-38 годину и улаже тај износ у боновима са десетогодишњим роком отплате, по којима ће држава вршити аннитетску службу из кредита предвиђених у редовним буџетима, а у првом реду из евентуалне дивиденде по акцијама Друштва које ће се налазити у својини државе, уколико ту дивиденду не употреби на дотирање нарочитог фонда за повећање свог учешћа у друштвеном капиталу; б) Државна хипотекарна банка уписује 40 хиљада акција у износу од 40 милиона динара; ц) Поштанска штедионица уписује 40 хиљада акција у износу од 40 милиона динара; д) Привилегована аграрна банка уписује 40 хиљада акција у износу од 40 милиона динара; е) Привилеговано друштво за извоз земаљских производа пуисује 20 хиљада акција у износу од 20 милиона динара; ф) остатак акција оставиће се упису Народне банке Краљевине Југославије, Штедионица самоуправних дела и задружних организација. Уплате на рачун уписаних акција примаће Државна хипотекарна банка, Поштанска штедионица и Привилегована аграрна банка. Као оснивачи Дрштува важе установе означене под б) до д). Ова четири оснивача сматраће се довољним за оснивање Друштва. 3) Уплата прве половине акција извршиће се, према потреби, на основу закључка Управног одбора. 4) Овлашћује се Државна хипотекарна банка, Поштанска штедионица, Привилегована аграрна банка и Привилеговано друштво за извоз земаљских производа да изврше упис акција у горе означеном износу, и то како из редовних својих прихода тако и за рачун својих фондова. 5) Оснивачку скупштину сазивају оснивачи за две недеље по истеку рока за упис акција.

Члан пети: 1) Управни одбор састоји се од 11 чланова.

Члан шести: Надзор над радом Друштва за силосе врши г. Министар трговине и индустрије.

Члан седми: На акције Друштва за силосе не може се плаћати већа дивиденда од 6 по сто годишње.

Члан осми предвиђа ослобођење Друштва од разних државних и самоуправних такса, затим разне повластице итд.

Члан девети: Висину таксе за ускладиштавање, за утовар и истовар, за чишћење, за сушење, као и за све друге манипулације, одобраваће г. Министар трговине и индустрије, у споразуму са г. Министром пољопривреде, по предлогу Управног одбора Друштва.

СПЕЦИЈАЛНИМ ПРАВИЛНИКОМ ЋЕ СЕ ОДРЕДИТИ ПОСТУПАК ЗА ТИПИЗИРАЊЕ ЖИТАРИЦА КОЈЕ СЕ ПРИМАЈУ У СИЛОСЕ

Члан десети: 1) Житарице које се примају на ускладиштење и за које ће се издавати складишнице, биће оцењене и сврстане у одговарајући тип и класу, а пошиљаоцу ће се издати потврда о нето тежини робе одговарајућег типа и класе. 2) Правилником, који ће прописати г. Министар пољопривреде, одредиће се поступак за пријем, квалификацију и разврставање житарица у типове и класе (типизирање). Овај поступак г. Министар пољопривреде може проширити и на друге пољопривредне производе. 3) Ако има слободних складишних одељења у силосу, може се допустити и предаја индивидуалних депоа, с тим да се силосу накнади тарифа за цело индивидуално искоришћено одељење

Члан једанаести: Пољопривредни производи, који долазе у обзир за ускладиштење и за типизирање, разврстаће једна нарочита комисија, према провенијенцији, односно сорти, у типове, а затим, према квалитету, и у класе или квалитетне степене.

Члан дванаести: Евентуалне повластице из члана 8, може одобрити г. Министар пољопривреде и за транспорте упућене у остала јавна складишта, која своје пословање у погледу типизирања пољопривредних производа саобразе прописима који важе за Друштво за силосе, и који се обвежу да ће се у овом погледу подврћи надзору истог Друштва. Ово важи само за домаће производе, који се буду ускладиштавали и типизирали по овој Уредби.

Члан тринаести: Друштво за силосе неће бити дужно да издејствује за свој рад дозволу из параграфа 5 и 6 Закона о јавним складиштима.

Члан четрнаести: У свим случајевима када се по овој Уредби предвиђа одобрење г. Министра пољопривреде, трговине и индустрије, за одлуку Друштва из члана трећег, одлкуа се може и без одобрења извршити ако надлежни министар у року од две недеље дана, пошто се одлука поднесе на одобрење не достави Друштву своје решење.

Члан петнаести: Ова Уредба ступа на снагу са даном обнародовања у „Службеним новинама".

Стеван Каћански Бард

„Де затруби нек се чује:
Да се слави наших дана
Дух бесмртног нашег Барда
Из витешког Србобрана."

1

Деветнаестог овог месеца Државна грађанска школа у Србобрану открће свечано, у својој згради, бисту Стевану Каћанском Барду, заслужном песнику српске душе и истакнутом националном раднику.

Стеван Каћански Бард родио се 24 децембра 1828 године у Србобрану. Отац му се звао Трифун, а мати Јула. Основну школу учио је у Србобрану, гимназију у Карловцима, а философију у Пешти.

Када је 1848 и 1849 српски народ у Војводини подигао устанак против својих угњетача, млади песник Каћански, коме је једва било 20 година, доби прилику да и на делу покаже свој патриотизам. Већ у првим сукобима са Кошутовом војском налазио се у првим борбеним редовима око Србобрана, Темерина и Карловаца. Његово јуначко држање обратило је пажњу врховних заповедника српске војске те двадесетогодишњем младићу поверише важну мисију: да иде у Загреб и побуни граничарске батаљоне. Када је, 1849, послата из Карловаца српска депутација у Беч да затражи потврду народних права и привилегија, Каћански се налазио у редовима оних најодабранијих народних првака.

После неуспелих напора српског народа у Војводини, пошто је укинута Војводина, а вероломна Аустрија погазила сва своја обећања и дате привилегије, у души младог Каћанског распламтела се неодољива мржња која је постала елементарна и покретна снага у целом његовом доцнијем животу и раду.

У отаџбини без отаџбине, под страшним притиском Баховог система и владавине, која је давила сваку слободну мисао Срба, млади Каћански се решио да пређе у слободну Србију, где ће слободније моћи да свој живот посвети уједињењу српског народа, како је сам рекао у једној својој малој аутобиографији.

Радећи за Српство воља Стевана Барда била је одлучна и непоколебљива. Он је безобзирно газио све сметње и препреке. Ни богатство, ни угледан положај који је заузимао, ни противљење његовог стрица владике Сергија, ни сукоб са оцем који је желео да свог јединца задржи за себе, све то није могло да осујети његову чврсту одлуку. Млади Каћански презире све угодности које му је пружао богат и угледан родитељски дом, прелази 1857 у Србију да у слободи користи Српству. Задовољава се са скромним положајем професора гимназије, предаје се сав народним идеалима које није никад изневерио.

Кад је 1861 букнуо устанак у Херцеговини, који је предводио чувени херцеговачки војвода Лука Вукаловић, Каћански даде оставку на државну службу, припасује мач и креће у Херцеговину да ступи у редове херцеговачких бораца. Али, пошто је аустриска влада била извештена о његовим намерама морао је да путује споредним путевима да не би пао у руке аустриске полиције која би га сигурно примерно казнила. Услед великих сметњи, на бојиште није стигао на време, па је на броду био извештен да је устанак угушен. Тако се Каћански враћа те-

РЕСТОРАН ПАРК хотела сваки дан дансинг и лесковачки специјалитети на роштиљу

шка срца, не стигавши у Херцеговину.

После повратка Каћански је тешко живео. Оставши без службе, јер је поднео оставку ради одласка у Херцеговину, живео је, углавном, од помоћи родитеља. Но, није клонуо. Постаје вођа омладине Београда, постаје њена душа.

У бомбардовању Београда, 1862, Каћански је био глава одбране против турских напада. Без ичије помоћи, пошто је узајмио већу суму новаца, Каћански је окупио око себе српску омладину и створио такозвану Призренску легију. На Варошкапији он разбија српску заставу, диже барикаде и на плотуне турске регуларне војске одговара — плотунима. Име Каћанскога постаје чувено и омиљено у редовима националне омладине. А, када је једне бурне и тамне ноћи, са храбрим Ђоком Влајковићем, упао у мрачну џамију пуну наоружаних Турака, Каћански постаје легендарна личност читавога града. Због тога једна улица Београда носи и данас име Стевана Каћанског Барда.

Стари Бард, као велики поборник слободе српског народа надао се да је прва пушка за слободу Београда сигнал за општу слободу целог српског народа .Силазећи, по завршеној борби, са барикада, он је са болом у души помишљао на све делове нашег народа који су и даље остали под непријатељем. Отуда су и доцније његове песме посвећиване редом свима покрајинама.

Време борби бар моментално пролази. Каћански враћа мач у корице и лаћа се једног другог посла који је исто толико ефикасан. Узима у руке перо. Оснива нови лист „Српску народност", у коме наставља борбу против непријатеља, држећи дуга предавања о потреби ослобођења Срба. Баш у то време пада и његово поновно постављење за професора ,и то у Крагујевцу, који је још тада значио за цело Српство седиште нашег Пијемонта.

Службовање Стевана Барда у Крагујевцу обележено је веома великим радом овога човека. Он предузима иницијативу за стварање Народног позоришта, и постаје његов први претседник. У вези с тим радом, Каћански оснива чувене беседе, које се са пуним правом могу сматрати за националне академије. На тим беседама држао је дивне патриотске говоре и на њима су се певале и рецитовале родољубиве песме. За прву крагујевачку беседу Каћански је написао ону своју дивну песму „Нејак сам, мален" за коју наш први критичар др. Љ. Недић каже да лепше песме за Српчад од ове не зна. Но осим ове песме за крагујевачке беседе написао је Каћански још две песме: „На Авали, на високој" и „Милиони браће наше" које су за Крагујевчане у оном времену имале значај националних химни.

Године 1871, по своме премештају у Београд, Каћански буде послат у Црну Гору у нарочитој мисији. Кнез Никола дочекао је Каћанскога веома лепо и дариваo једним пиштољем ,успоменом са Граховог лаза. Све то, и утисак који је понео из Црне Горе, нагнало је овога националисту да, по повратку у Београд, покрене нови политички лист „Браник" у коме је заступао тезу Балкана и био изразити противник мешања Аустрије у балканске односе.

Богосав М. Пејић

„Уредба о силосима има да олакша продају пољопривредних производа и да им обезбеди што је могуће боље цене" изјављује министар пољопривреде г. Станковић

У вези са донешењем Уредбе о силосима Министар пољопривреде инж. г. Светозар Станковић дао је за штампу једну изјаву о значају ове Уредбе у којој је, поред осталог, нагласио:

— **Напори Краљевске владе у правцу унапређења пољопривреде добијају један нов велики замах Уредбом о силосима. Ова Уредба долази о трогодишњици владе г. др. Милана Стојадиновића. У ове три године учињене су значајне реформе у домену наше сељачке привреде. На првом месту је била ликвидација сељачких дугова, која је сељацима у великој мери олакшала дугове. У исто време су били смањени и порески терети и знатно увећане цене земљорадничких производа. Сада долази и ова Уредба о силосима.**

Уредба о силосима има задатак, да до највеће мрее побољша услове за продају пољопривредних производа, а то значи, да олакша њихову продају и да им обезбеди што је могуће боље цене. Са подизањем силоса постићи ће се троје: прво, рационалније чување производа, затим извођење њихове типизације и стварање широке основе за ломбардовање. То значи, да се производи, смештени у силосе неће у толикој мери кварити и да неће имати губитке као досад у неподесним сместиштима код појединих произвођача, затим ће се у силосима производи моћи типизирати у велике једноличне количине одређене каквоће и најзад, неће производи морати да се продају у невреме, јер ће бити олакшано добијање повољних позајмица за њих.

Важно је да нагласим, да је у јавност убачена верзија, као да ће ови силоси бити само за жито, те да ће их према томе добити само житородни крајеви. Међутим, ни они силоси, који ће се подићи у житородним крајевима Војводине, неће бити само житни силоси него ће бити комбиновани, за жито и за друге производе, а још мање ће подизање силоса бити ограничено само на житородне крајеве.

Ова се Уредба код нас већ одавно очекује. Питање подизања силоса покреће се у Југославији од Уједињења, а у Србији оно је покретано и пре Великог рата. Садашња Краљевска влада унела је овлашћење за подизање силоса већ у свој први Финансиски закон. После многих перипетија сад је ова ствар коначно решена. Прво је покушано да се силоси подижу за кредит државе и административним путем. Овај покушај није успео и одложио је ствар за пуне две године. Ипак не треба жалити ово одлагање, јер је ово донело добру накнаду, пошто је за подизање силоса сада нађена много шира финансиска база. На место првобитно предвиђених 60 милиона динара колико држава по Финансиском закону даје за силосе, Уредба предвиђа капитал од 220 милиона динара за подизање силоса, с тим да у образовању овог капитала не учествује само држава, него и државне новчане установе и приватна иницијатива.

Према Уредби основаће се акционарско друштво са 220 милиона динара капитала, које ће уписати: 60 милиона држава, по 40 милиона Државна хипотекарна банка. Поштанска штедионица и Привилегована аграрна банка, 20 милиона Привилеговано извозно друштво и 20 милиона задружне организације, самоуправне установе и др. Управа друштва састојаће се из једанаест чланова и бираће се у сразмери са уплаћеним капиталом, тако да на сваких 20 милиона капитала акционари добијају по једно место у управном одбору.

На место да буду непосредно у државној својини и у рукама државе, силосима ће управљати акционарско друштво, које ће бити слободније и способније за управљање оваквим привредним установама него што је крута државна администрација.

Силоси су јавне установе за чување и сортирање пољопривредних производа. Земљорадници — појединци, њихове задруге и трговци моћи ће ове производе, на место да их држе код себе, да пошљу у силос и за њих добију потврду. Место производа они ће имати писмен документ, са назначењем врсте, количине и каквоће (квалитетног степена) тога производа. Тај документ они ће моћи, кад буду хтели да продаду (и на берзи, ако дотични артикал котира на берзи), а и да добију позајмицу. У чијој је руци тај документ, онога је и роба на коју он гласи.

Модернизовање трговине пољопривредним производима

У сваком случају производи ће путем силоса добити у цени и продаја ће се олакшати. Силоси ће нам, како се види, донети велико модернизовање продаје пољопривредних производа. Подизањем ових силоса држава чини нашој пољопривреди и нашим сељацима велике услуге.

Али има још једна велика корист од општег значаја, коју ће нам пружити силоси, а она је у овом: принос неких производа, који могу дуго да се држе, на првом месту пшенице код нас је у разним годинама веома различан. Ми имамо година са знатним производним вишком пшенице, а имамо година, кад нема никаквог извозног вишка. Према томе су и цене пшеници у нашој земљи врло променљиве. Било би веома корисно, кад би се извесне количине пшенице из родних година остављале, па да се троше у години са слабом жетвом. Ово би било одличан регулатор цена, веома потребан како са привредног гледишта, тако и са гледишта исхране становништва.

У ТРИ РЕДА...

+ После петодневног крстарења Јадраном на јахти „Даница" Њ. В. Краљица Марија са Својом сестром, румунском принцезом Јелисаветом, стигла је у Милочер.

+ У Министарству грађевина одржаће се 1 јула ове године оферална лицитација за испоруку и монтажу инсталација централног грејања у новој згради државне кратко таласне радиостанице у Земуну.

+ На дан 4 јула одржаће се у Министарству грађевина друга оферална лицитација за испоруку и монтажу апарата за стерилизацију павиљона нове Државне болнице у Сплиту.

+ 20 јуна посетиће наше воде на Јадрану, у званичној посети нашој ратној морнарици, француска ратна морнарица.

+ 40 финских интелектуалаца долази сутра у посету нашој земљи, те ће обићи све наше крајеве.

Политички живот

Пут г. др. Стојадиновића

Београд, 16 јуна. — Претседник Министарског савета и Министар иностраних послова г. др. Милан Стојадиновић, стигао је са госпођом у Љубљану, у пратњи шефа свога кабинета г. др. Драгана Протића. На станици г. др. Стојадиновића је сачекао Бан г. Натлачен. Г. др. Стојадиновић и г. Натлачен имали су потом дужу конференцију.

„ЕТНОГРАФСКА ОТКРИЋА"

„Самоуправа" пише: „У Загребу се састао — пише Никшићска „Слободна мисао" — известан број студената, омладинаца ђака, а можда и адвоката: конферисали су два дана и донели закључак да у нашој земљи живе ове народности: Хрватска, Српска, Словеначка, Црногорска и Македонска; оним присутним бестијама из Босне, Далмације и Војводине ускратили су признање посебне народности". — Заиста, загребачки „омладинци" могли су да иду и даље. Могли су да пронађу и Шумадиску, Сремску, Славонску, Загорску, Шијачку и још много других „народности" у нашој земљи."

„Г. др. Мачек могао би и не доћи у Београд..."

„Самоуправа" пише: „Иако је прошло пуна два месеца откако је г. др. Шутеј, после свог боравка у Београду и састанка са првацима УО ауторитативно изјавио, да више ништа не стоји на путу доласку г. др. Мачеку у Београд и да ће он доћи „ових дана" — од доласка не би ништа. Чак „Обзор" у свом 128 броју мисли да би др. Мачек могао и не доћи у Београд. Он пише ово: „Свакако је пошао др. Мачек, али не у Београд".

И касније су ове вести да г. Мачек неће доћи — у пракси биле потврђене. Г. Мачек је заиста пошао на пут али у Купинец и пошто се зна да он преко лета одлази само у Рогашку Слатину онда је јасно да у најповољнијем случају о доласку г. др. Мачека може бити речи тек у септембру. А да ли ће и онда доћи није наша ствар. Ми на овоме месту желимо само подвући да је агитација са овим путовањем испала прилично неозбиљна".

ПОЛИТИЧКА ХРОНИКА

Министри г. др. Спахо и г. др. Кујунџић вратили су се у Београд са свечаности певачких друштава у Сарајеву.

Према писању „Времена“, на основу информација загребачког дописника листа, питање доласка г. др. Мачека у Београд још није решено. У овом часу воде се у Загребу разговори, те се тврди да ће доћи до споразума према коме би г. др. Мачек требао да дође у Београд већ крајем овог месеца или најдаље првих дана јула. Међутим, изгледа да најближи сарадници г. др. Мачека као и он сам, нису склони да г. др. Мачек уопште оде у посету у Београд. Од вођства ХСС ову посету ургира једини г. др. Јурај Шутеј.

—o—

Конференција ЈРЗ у Сонти

Сонта, 15 јуна. — Месни одбор ЈРЗ у Сонти, у Срезу апатинском, одржао је одборску седницу на којој је присуствовао и г. др. Михаило Кашпер ,народни посланик и претседник Среског одбора ЈРЗ за Срез апатински, са чланом одбора г. др. Миланом Вакањцем, јавним бележником из Апатина.

Г. др. Кашпер је пре свега известио Месни одбор у Сонти, да је Бановински одбор ЈРЗ за Дунавску бановину на својој седници од 10 о. м. по поднетом реферату од стране претседника Бановинског одбора Министра г. Светозара Станковића, донео сагласну одлуку са Главним одбором, да се призна као легална само организација г. др. Кашпера. Из тога произлази, нагласио је г. др. Кашпер, да се све оне нове организације које је ненадлежно покушавао да оснива по срезу апатинском посланик среза оцачког г. Отон Гавриловић имају сматрати за нелегалне и да нису одобрене ни признате од стране надлежних виших партиских форума.

После тога узео је реч и г. др. Вакањац и позвао Месни одбор у Сонти да одмах изврши реорганизацију одбора, узевши на чело људе угледне, агилне, способне и вољне за сложан рад и организацију странке, јер само тако ће Месни одбор моћи показати снагу партије, ако буде у најскоријем времену у својим редовима имао неколико стотина организованих и дисциплинованих чланова.

Чланови Месног одбора су саслушали извештаје гг. др. Кашпера и др. Вакањца и извршили су одмах реорганизацију одбора. За новог претседника изабран је г. Петар Блашковић, за секретара г. Антун Милош, а за благајника г. Фрања Бајлер, сви земљорадници из Сонте.

Нарочито симпатична и сваке похвале вредна појава је да у странци ЈРЗ у Сонти влада потпуна слога и хармонија између грађана Шокаца, Немаца и Мађара. *(Дан)*

—o—

У Дунавској бановини постоје само у 235 општина од укупног броја од 756 организације Црвеног крста са 5897 редовних и 3712 помажућих чланова из редова грађанства. Дани Црвеног крста“, прославиће се у Новом Саду од 16 до 20 јуна. Уписујте се за чланове Црвеног крста. Годишња чланарина је за редовне чланове 24, а за помажуће 6 динара.

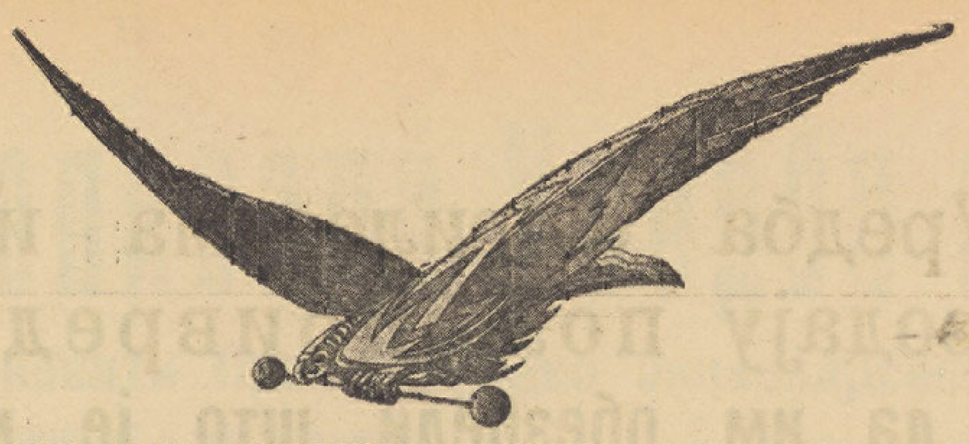

Окружни слет соколског друштва у Старом Футогу

Стари Футог, 16 јуна. — Соколско друштво Ст. Футог одржало је велике соколске свечаности у вези са II окружним слетом Бачкопаланачког окружја.

Увече је кренула соколска поворка, на челу са једним одредом краљевске морнарице. У поворци су ношене бакље. У Новом Футогу поворку је кратким говором поздравио г. Александар Ђурић, а код општине Стари Футог одржао је говор г. Мирко Маријански, изневши укратко улогу Сокола у историји нашег Ослобођења и уједињења. Код Соколског дома поворку је поздравио г. Петар Могић, старешина Соколског друштва, истакавши муке и патње кроз које је прошао наш народ кроз векове борећи се против својих непријатеља.

Сутрадан одржана је пробна вежба, а затим је соколска поворка поново прошла кроз село. Сам слет отворио је г. Петар Могић, поздравивши присутне и то: гг. Божидара Мартинеца, команданта Речне флотиле, изасланика Бана г. Ђорђа Маринковића, бан. инспектора, претставника Соколске жупе г. Жарка Поповића и друге.

На јавном часу осим вежби сокола под надзором гг. Панића и Јеличића, окружних начелника, учествовао је и један одред војске и морнарице. Све вежбе су изведене беспрекорно.

Увече је одржана успела соколска академија, на којој су учествовали и руски Соколи са играма „Казачок“ и „Бојарска игра.“ *В.*

Велике Соколске свечаности у Дебељачи

Дебељача, 16 јуна. — Јубиларни јаван час дебељачког соколског друштва одлично је успео. Већ рано ујутро појавиле су се соколи по дебељачким улицама. На јавном часу — осим дебељачких сокола — учествовала су и соколска друштва из Уздина и Црепаје, те изасланици панчевачког соколског друштва. Прво су стигли Уздинци. Велика група уздинских сокола, у румунским народним ношњама, изазвала је велико интересовање. После три сата формирана је велика поворка дебељачких и уздинских сокола, те је кренула на станицу на дочек гостију из Панчева и Црепаје. Истим возом стигао је и изасланик жупе г. Урош Стојановић. На игралишту с. к. Спартe сакупио се био велики број гледалаца, који су соколску поворку бурно поздравили.

Свечаност је отворио начелник г. Божидар Поповић који је у лепом говору изнео значај јубиларног часа. После овог говора ређале су се одличне тачке јавнога часа. Све тачке су изванредно добро изведене, а особито велик успех су постигли соколи из Уздина, у својој живописној ношњи.

Увече се велика дворана гостионице Пап напунила публиком која је бурно акламирала одличне тачке свечане академије. После првог дела академије, која се састојала из вежби, малих сцена и ритмичке игре, следио је Нушићев „Београд некад и сад“. Комад је изведен тако добро, да ће се присутни дуго сећати ове приредбе. Јубиларни јаван час, био је веома леп резултат савесног рада овог младог Соколског друштва.

ЦЕНОВНИК ОГЛАСА „ДАНА“

Страна има 4 ступца. Ширина стране је . . . 24 см.
Ширина једног ступца је 6 см.

ЦЕНЕ ОГЛАСА;

1. Цела страна дин. 1700.— са држ. порезом дин. 1740.—
2. Пола стране „ 850.— „ „ „ „ 890.—
3. 1/4 „ „ 425.— „ „ „ „ 445.—
4. На страни текста 1 см. . . . . „ 18.—
5. На огласној страии 1 см. . . . . „ 12.50

МАЛИ ОГЛАСИ:

1. Тражња службе до 10 речи . . . . „ 5.—
   свака даља реч . . . . . „ 0.50
2. Остали мали огласи до 10 речи . . . „ 10.—
   свака даља реч . . . . . „ 1.—

БЕЛЕШКЕ И НОТИЦЕ:

Личне вести, свечари, помени, венчања, веридбе до 10 речи . . . . . „ 15.—
свака даља реч . . . . . „ 1.—

ДРАЖБЕНИ ОГЛАСИ:

А) о продаји покретнине: до 12 см. . „ 90.—
Б) о продаји некретнине: до 12 см. . „ 90.—
од 13 до 20 см. . „ 120.—
од 21 до 25 см. . „ 160.—
преко 25 см. . „ 220.—

Осим горњих цена огласивач плаћа државни порез према величини огласа.

Ловачко-стрељачка утакмица у Темерину

Темерин, 16 јуна. — Прва одлично успела ловачко-стрељачка утакмица одржана је у Темерину.

Савезно друго ловачко удружење у Темерину, чији су чланови сами сељаци, организовали су ову приредбу ван сваког очекивања. Покровитељи те утакмице били су: гг. др. Бранко Николић, народни посланик, Јоца Дивилд, претседник Савеза ловачких удружења за Дунавску бановину и Сава Јаковљевић, срески начелник из Новог Сада.

На овој утакмици узело је учешћа око 40 ловаца из новосадског и бачко-паланачког среза.

Гађало се на глинене голубове (тањириће) које избацују посебне справе. Прва дисциплина 15 голубова, а са 3 лепе награде од Банске управе, Савеза и г. др. Бранка Николића, народног посланика, подељена је на ове победнике: прву награду добио је Душан Илин мл. из Новог Сада; другу награду добио је Фрањо Ајзенхут, индустријалац из Бачке Паланке; трећу награду добио је Милан Влчек, трговац из Новог Сада.

Друга дисциплина на 10 глинених голубова дала је све 3 награде домаћим ловцима, међу којима је већи део први пут учествовао у овој врсти гађања и то: прву награду добио је Шандор Тот, земљорадник; другу награду добио је Петар Варга, земљорадник; трећу награду добио је Јанош Гириц, земљорадник, сви из Темерина.

После утакмице настављено је веселье. На вечери је претседник Савеза ловачких удружења г. Јоца Дивилд похвалио приређивача и ловце, па им је поделио лепе награде. *(Дан)*

—o—

„ДУХУ СЛОВЕНА ОДГОВАРА НАЈШИРИ ДЕМОКРАТИЗАМ“

Никшићска „Слободна Мисао“ у уводнику под насловом „Диференцирања међу Словенима“ пише да су Словени због недовољне словенске солидарности лако губили политичку самосталност, па чак се и међусобно тукли. Као последица тога недовољно развијеног словенског национализма и међусобног трвења дошло је дуго робовање Чеха, Пољака, Хрвата, Словенаца и Срба германским и другим народима. Данашње политичке идеје, које покрећу масе, испољавају се у фашизму, демократизму и крајњем социјализму. Ни фашизам ни крајњи социјализам нису идеје склоне духу Словена. Њиховом карактеру одговара најшири демократизам, а тим традицијама досада од свих словенских држава остала је доследна Чехословачка. Зато сва словенска племена треба да се угледају на данашњу Чешку, да приме њену идеологију, која је најкарактеристичнија особина словенске душе. Експериментисање социјалним идејама, које су Германи убацили у Русију коштало је Словене губљења демократске оријентације... Германски идеализам и хуманизам сврстан је у апсолутистички хитлеризам, који има у виду само срећу и благостање немачког народа. То треба да буде наук да се и Словени уједине и поведу рачуна о себи у словенском савезу око чехословачке демократије, која је спас демократизма и словенства.

Данашњи програми у биоскопима

URANIA

5-7.15-9.15 час

7 шамара

Лилиан Харвеј, Вили Фрич и Оскар Сима

Снижене летње цене

РЕКС

5-7-9 15 час.

На немачком језику

Грофица Валевска

Грета Гарбо и Шарл Боаје

Снижене летње цене.

ODEON

5-7-9 час

Весела комедија

ИГНАЦ

У гл. ул. ФЕРНАНДЕР

Долази Орлакове руке

APOLLO

5-7-9 час

Тарантела

Џенет Мак Доналд и Алан Џонсон

Драматичан самоубилачки скок једног занатлије са моста „Краљевића Томислава“

Пошто је на парчету хартије написао необјашњиве речи „Заклињем се да је све истина“, колар Павле Терек је скочио са ограде моста у Дунав

На мосту „Краљевића Томислава“ одиграла се јуче ујутру једна узбудљива сцена. Неки млади човек је брзим корацима доста нервозно дошао до средине моста, сагнуо се потом, као да нешто тражи, оставио на земљу једну цедуљу, а затим се муњевитом брзином попео на ограду моста и у следећем моменту скочио у Дунав. Пролазници, који нису могли да спрече младог човека у извођењу овог дела, почели су гласно да вичу у помоћ. Они су приметили после неколико минута, да је Дунав избацио тело самоубице, (претпостављало се одмах да је по среди покушај самоубиства). Дунав је, нарочито код моста, необично брз и вода је брзо носила дављеника, који је час примећиван на површини, а час опет тонуо.

Као што је познато, сада се врше радови око оправке моста. Испод моста се налази један чамац за случај ако би неко од радника случајно пао у воду, да се нађе при руци за спасавање. Морнар речне пловидбе, који се налазио у чамцу, чим је приметио да је неки човек скочио са моста, завеслао је одмах у помоћ дављенику, кога је стигао тек код царинарнице и успео да га извуче у бесвесном стању.

Ово узбудљиво спасавање живота једног дављеника посматрала је са моста и обале велика маса света. У међувремену извештене су власти и на лице места изишла су кола за спасавање, са дежурним лекаром г. др. Ђорђем Клуком, који је дављенику указао прву помоћ.

Утврђено је да се дављеник зове Павле Терек, да је по занимању колар, са станом у Прерадовићевој ул. број 1 у Петроварадину. Он је човек од 39 година.

На мосту пролазници су пронашли једну цедуљу, која је била упућена његовом оцу Јовану Тереку. На њој су биле исписане следеће речи: „Заклињем се да је све истина.“

Самоубица се налазио у бесвесном стању кад су га колима за спасавање пренели у Државну болницу. Он није могао бити саслушан и тако се није могло сазнати за прави разлог његовог очајничког покушаја.

Наш сарадник разговарао је са рођеним братом самоубице, Јосипом Тереком, који је, такође, колар. Како му је он изјавио, Павле се разишао са својом женом. Они имају четворо деце, која се налазе код жениних родитеља. Павле је, због своје породичне несреће, био веома нерасположен, а нарочито у последње време. Он је преко зиме био запослен ван Новог Сада. У последње време радио је у коларској радионици свога брата.

Ујутру, око 7 часова, рекао је брату да одлази у варош и да ће се скоро вратити. Брат не зна шта га је руководило да покуша самоубиство и на чега се односе његове речи, написане на комадићу хартије.

—o—

Банатски произвођачи уљане репице се надају да ће за свој овогодишњи принос репице од 550 вагона добити 550 милиона динара

Петровград, 16 јуна. — Као што је познато, за овогодишњи откуп уљане репице одређена је цена 250 динара за 100 кг. И то само од 15 јуна, док би у даљем откупу цена била нижа, 225 динара за 100 кг.

Произвођачи уљане репице у Дунавској бановини нису били задовољни одређеном ценом, наводећи да је она у прошлој години била много већа — 330 динара за мтц. Сем тога, овогодишњи принос уљане репице знатно је подбацио, те би у неком односу требало цену повисити, а не још смањивати је испод прошлогодишње висине. Због тога, су произвођачи у свима већим привредним центрима у Дунавској бановини одржали конференције, па су, чак, писетили и г. Св. Станковића, министра пољопривреде. Међутим, добијен је одговор да је у току утврђивања цена склопљен споразум са разним индустриским предузећима и да би ово изненадно повећање цена изазвало поремећаје.

После овог одговора, произвођачи из Баната су одлучили, на једној конференцији, одржаној у Мариолани да своју репицу неће продавати по одређеној цени појединачно, већ ће колективно наступити на тржиште преко своје установе Задруге произвођача уљаних биљака. На тај начин произвођачи се надају да ће постићи далеко боље цене.

Према томе, овоогдишњу продају уљане репице у Банату вршиће искључиво поменута установа, а произвођачи се надају да ће за својих 550 вагона уљане репице, колико износи овогодишњи принос, добити 550 милиона динара.

—o—

Одобрене железничке повластице

Београд, 16 јуна. (А. А.) — Г. Министар саобраћаја одобрио је низ повластица у пола цене на државним железницама.

Учесницима дочека такмичара бициклистичке трке у Београду, која ће се обавити 19 јуна у Београду; одобрена је повластица од 50 од сто нормалне возне цене у одласку и повратку.

Члановима среских и месних организација Савеза ратних добровољаца из целе земље, који ће учествовати на скупштини Савеза ратних добровољаца у Београду 19 јуна ове године. Повластица важи од 16 до 22 јуна.

Члановима Јадранске страже из целе земље ради учествовања на свечаном пуштању у море велике торпиљерке наше ратне морнарице „Љубљана“ које ће се обавити у Сплиту 28 јуна ове године. Повластица важи од 24 јуна до 2 јула.

Члановима скаутских жупа, које ће учествовати на четвртом жупском сабору Дунавске скаутске жупе, који ће се одржати од 27 до 30 јуна у Сомбору. Повластица важи од 24 јуна до 3 јула.

Свима члановима Удружења глумаца Краљевине Југославије, који ће учествовати на свом конгресу у Сплиту од 5 до 9 јула ове године. Повластица важи од 1 до 13 јула.

Свима ходочасницима на Кајмакчалан на Петров-дан, 12 јула. Повластица важи од 8 до 16 јула.

—o—

Управа Стега Скаута у Ст. Футогу на својој последњој седници решила је да, уместо венца на одар свог претседника надзорног одбора поч. Дејана Винковића, пошаље 100 динара Дому слепих Краља Александра Првог Ујединитеља у Земуну.

Јавна захвалност

Поводом преране смрти мог непрежаљеног супруга

†

Јована Дунђерског

ревизора фин. Дирекције у пенз.

свима онима који су га испратили на вечни пут, и који су ме у великој тузи тешили изразом саучешћа као и материјално помогли овим путем се најсрдачније захваљујем.

уд. Лепосава Дунђерски

Покраден на спавању у Бегеј Св. Ђурђу

Петровград, 16 јуна. — Док је Светозар Димитријевић спавао са неким својим друговима радницима на једној циглани у Итебеју украдена му је цела уштеђевина од неколико хиљада динара. За ову крађу осумњичен је радник Ђорђе Симоновић против кога су органи жандармерије у Бегеј Св. Ђурђу повели истрагу.

—o—

Крвава туча сеоских момака у Куцури

Куцура, 16 јуна. — После једне игранке, дошло је на улици до крвавог обрачунавања између сеоских момака Јулијана Макаја и Еугена Книпа. Они су били присни пријатељи, а посвађали су се због једне девојке. Книп је Мајака избо на више места и нанео му смртоносне повреде. Книп је ухапшен и предат државном тужиоштву у Суботици.

Из судске дворане

Суд је расправио љубавно супарништво двеју куварица које су заједно волеле једног ћевабџију . . .

Јуче је пред судијом Сремског суда г. Стеваном Анђелковићем одржан један занимљив претрес. Пред судом су се појавиле супарнице, иначе по професији куварице. Свађа између њих настала је, као што то обично бива, због љубоморе. И, како се то могло и очекивати, завршило се масном содом и — пред судом.

Вера Сирачки, како се то из њених генералија види, има 38 година. Она је још увек лепа, држећа жена. Она је пуних десет година била заљубљена у месара-ћевапцију Андрију Фрицмана ,који је неколико година млађи од ње, али то му није сметало да буде не само љубавник, него и често пута гост код Вере. С обзиром на њихове дугогодишње везе, могло би се закључити, да је она била савршена не само као љубавница ,него и као куварица. Изгледа да је оправдана изрека да љубав пролази кроз стомак. . .

Све би било у најбољем реду само да се није појавила љубавна супарница у особи Марије Крајчир, такође куварице, која, иако пет година млађа од Вере, није толико лепа колико ова. Код Дон-Жуана ћевапчије, изгледа, велику је улогу играла околност, што је Марија, поред куварске вештине, располагала и са више земаљског блага, него његова дугогодишња љубав Вера.

Једног дана, 30 априла о. г., Вера је дочекала Марију и из једног лонца сасула јој у лице масну соду. Она је, срећом, претрпела само лакше повреде. На јучерашњем претресу Вера признаје дело и прича своју болну историју са супарницом.

После саслушања свих актера ове занимљиве љубавне траги-комедије, суд је Веру прогласио кривом и осудио је на 15 дана затвора.

СЛОБОДНА ТРИБИНА

Наш народ и алкохолизам

Недавно сам прочитао забринуто у „Дану“ писање једног трезвеног и озбиљног чланкописца у љубљанском листу „Домовина“, у коме се каже, да словеначки део нашега народа много страда од претеране потрошње алкохолних пића. У истом чланку се наводи и то, да наш народ уопште мало једе ,односно слабо се храни, а неухрањеном организму алкохолна пића много више шкоде него човеку, који добро и издашно троши храну.

Што важи за Словенију, важи у сваком погледу и за све наше остале покрајине. Наш народ воли да пије ,доста пије, чак и много пије и кад је томе време и када није. У статистици европских народа ми заузимамо, нажалост, међу потрошачима ракије и вина ,једно од првих места. За пиво, које има много мање алкохола у себи него вино и раја, наш свет који воли да пије, не одушевљава се толико. И само у том погледу, могу да нас туку Немци и Чехословаци, најбољи потрошачи пива на целом свету.

У Југославији наша Војводина опет заузима једно од првих места на пољу потрошње алкохола у Краљевини. На пољу ракије је туче само Србија и Словенија, а на пољу вина само Далмација и, можда, Херцеговина. Ми Војвођани волимо жалосне рекорде, болећиво смо склони слабостима, па се код нас прилично пије и увек пије, више него него што треба и него што би то народном здрављу користило.

Који су ти сталежи, који највише пију у Војводини? У Србији су сељаци нарочито у шљивородним крајевима Шумадије југословенски рекордери у испијању ракије. Тамо има сељака који, уместо воде, преко целе године пију ракију, по две литре дневно! У Војводини два сталежа највише су склона алкохолизму: наши ратари ,и то они сиромашнији, и радници из већих вароши.

Војвођански сељак, иначе просвећен и озбиљан у своме тешком пољопривредном пословању, писмен и склон сваком модернизовању, не може да замисли живот без алкохолног пића. Свака прилика, куповина, продаја, крштење детета, рођендан, сусрет са давно невиђеним пријатељем, да не говоримо о свечарима и свадбама, па и дућама, искоришћује се, да се одржи „алдумаш“ и добро потегне „из оте чутуре“. Ко нас, у нашој богатој области, пије се и нехигијенски. Јер и за алкохолну потрошњу постоје извесна хигијенска правила. Наши радници и ратари пију много, много подносе, а при томе мало или нимало не ,једу. То је отров за здравље. То убија и најјачи организам. То доноси тешке, дуготрајне, неподношљиве и често смртоносне болести.

Наш свет требало би да се угледа на браћу Русе или Србијанце. Они, што се каже, „умеју паметно да пију алкохол!“ Присталице су мезетисања са пићем. Једу и пију, па опет једу и пију. Тако разорна моћ алкохола ни приближно толико не делује убитачно на наше тело. Рус пије најаче алкохолно пиће на свету, вотку, па ипак видимо, да међу Русима многи доживљују дубоку старост. Српски сељаци у Шумадији и јужним крајевима Србије пију литрама ракију, али и једу доста при томе. Наш ратар воли да тргне из флаше, а заборавља да треба и да једе.

Ово излагање не жели да буде неко оправдање за потрошњу алкохола! Не треба мислити: свако треба и може да пије, ако уз то и доста једе. Алкохол, нарочито у претераној количини, шкоди у сваком случају човечјем здрављу. И баш за то је најбољи излаз, најбољи пут ка унапређењу народног здравља и смањењу тешких болести и смртности, најстрожија умереност у пићу или чак и потпуна трезвеност.

Наш војвођански народ, који живи у повољнијим привредним приликама, него онај у осталим нашим крајевима, имао би више изгледа за општи напредак, имао би снаге да се умери у потрошњи алкохола. Било би све боље, лепше, било би мање туча, убистава, скандала и других перипетија, које увек изазива алкохол, за кога кажу да га је ђаво измислио.

Угледајмо се на најкултурније народе света, на Швеђане, Норвежане и Данце у том погледу. Ни они нису чистунци и строги трезвењаци у погледу алкохолних пића, али умеју да буду умерени, чувајући своје здравље, свој углед, ауторитет, свој цеп и морал. Само трезвен народ може напредовати и постићи срећнију и лепшу будућност. Пићe не води никаквом добру, оно је већ упропастило многе царевине и моћне државе, у којима је алкохолизам достизао размере оргијања.

Трезвеност народа је најбоља залога за нагли, снажни и трајни напредак сваке државе и народа!

Стари Војвођанин

Моле се ц. претплатници „ДАНА“ који нису извршили дужну претплату, да то изволе што пре учинити путем послатих чековних уплатница.

Уплатницу треба читко испунити на бр. 58.460 нашег чековног рачуна са назнаком да ли је нова или стара претплата.

Уколико је који од цењ. претплатника изгубио уплатницу може је добити код саме поште уз цену од 25 пара.

Италијанске тешкоће у Абисинији

„Ажанс Економик е Финансијер“ доноси извод из једне студије коју је у немачком часопису Виртшафтскурфе објавио римски дописник часописа о ситуацији у Абисинији и о тешкоћама на које Италија тамо наилази.

Колонизација земље, каже се, још је у првом почетку. Досада се налази у Абисинији свега неколико стотина колониста, од којих су већина без породица. Напуштен је план да се образују мале пољопривредне јединице, и сада се намерава одржавати образовање фарми на којима раде урођеници. Култура кафе моћи ће да се развије врло брзо у крајевима за то подесним. Што се тиче памука Шза његову културу има великих могућности, али највећим делом само под условом да се изграде опсежни и скупи системи за наводњавање. За експлоатацију руда образоване су четири велике компаније. Досада се још ништа није чуло о њиховим изналажењима и пројектима. Производња злата и платине знатно је увећана. Задржана су индустријска предузећа која су била врло скромна пре освајања, и створене су нове гране индустрије, нарочито у циљу производње материјала за грађење. Главне напоре Италија је досада посвећивала изградњи путева.

Дописник подвлачи да постоје четири главна разлога који спречавају брзу експлоатацију Абисиније: потреба државних субвенција; несташица девиза; навике урођеника и најзад климатске и топографске прилике. Што се тиче несташице девиза, у студију се помиње да колонија стоји, према рачунима Грацијанијевим, 1.200 милиона лира у златним девизама годишње, то јест од прилике једну четвртину великог дефицита италијанског трговинског билана са. Ова несташица девиза у метрополи нужно води колонију на пут ауторкије, која значи све већу независност у увозу, рачунајући ту и увоз италијанских производа.

Репортажа „Дана“

ШПИЈУНАЖА

Јуче, данас и сутра

ПИШЕ: ВЕЛИСЛАВ СПАСИЋ

22

КО СУ ДАНАШЊИ ШПИЈУНИ

Многи људи, неупућени у шпијунски рад данашњице, запитаће са радозналошћу: ко се данас бави шпијунажом, ко су ти људи који се одају овоме опасном, али и занимљивом послу, какве су професије раније били и са каквим успехом учествују у загонетном, подземном рату, који иде за освајањем војних тајни осталих земаља?

Данашњи шпијуни, шпијуни који набављају обавештења и материјал о тајним припремама великих сила и малих држава за рат, који може свакога дана избити, имају тешку улогу. Ни раније није било лако бити шпијун, али данас су потребни прави виртуози у томе фаху, ако се жели да се постигне сигуран успех у раду. Поједини обавештајни отсеци европских и ваневропских великих сила морају с највећом брижљивошћу да одабирају војнике за овај кадар невидљиве и тајанствене војске. Данас се од шпијуна тражи да буде обдарен надчовечанским способностима, невероватном интелигенцијом, знањем многих језика и личном храброшћу. Али то још није све. Модерни шпијун мора бити и стручњак за многе ствари. Он мора знати добро хемију, техничке ствари, историју, математику, географију и физику. Шпијуни морају бити нескрупулозни, савршени глумци, спремни да играју улоге лордова и амбасадора ,а и просјака и незапослених радника, ако то њихова служба изискује.

Шпијуни данашњице регрутују се највише из редова бивших официра, дипломата, техничара, хемичара, новинара и других људи, који, поред високог образовања, морају бити и физички савршено оспособљени за рад. Сем тога, од њих се тражи да буду морално чисти, да имају непорочну прошлост и да су и одлични спортисти.

Кад све ове услове испуне, шпијунски кандидати из 1938, морају као мала деца да иду у школу. У разним земљама постоје разни течајеви и читаве стручне школе за припремање способних људи за шпијунски службу. Та школа је најтежи универзитет на свету. Ту се мора учити много и брзо. Брзо због тога, да кандидат за шпијуна већ и самом том чињеницом што све брзо схвата и учи, докаже да је дорастао професији за коју се одлучио.

После завршене шпијунске школе, модерни шпијун мора да полаже испит, тежи и непријатнији од матуре. Није ту само реч о писменом и усменом испиту. Шпијун се ставља на пробу и мора да изводи практичне вежбе, да би показао да је способан да врши успешан шпијунски рад и тако, пре него што је још стварно постао шпијун, мора недељама, па и месецима, да обавља опасне поверљиве мисије и упућта се у најјезивије пустоловине, као да је већ рутинирани дугогодишњи шпијун.

ЖЕНЕ ПРОДИРУ

Код избора шпијуна не води се рачуна о половима. Ту су старе скрупуле мушкараца потпуно одбачене. На пољу шпијунаже вредност женског пола призната је као еквивалентна вредност мушкараца. И пошто су се у недавној прошлости жене показале као способније, вештије, лукавије, чак и храбрије и брже у шпијунском раду, оне, сасвим разумљиво, све више продиру и потискују своје колеге у панталонама. Жене као шпијунке показују и више чврстине у карактеру, више самопрегора, па чак и више нервне сталожености, што, иначе, код просечних жена није случај. Ако се жене и даље буду показивале оволико способне за шпијунско пословање, ускоро ћемо доживети, да ће половина шпијуна у Европи, дакле око педесет хиљада, бити шпијунке.

Данашњи шпијуни немају само за задаћу да дознају војне тајне и нове проналаске на пољу војне технике страних држава. Они морају данас да буду и политичари. Њихова је дужност ,да свестрано раде да докуче и најмање важне ствари, нарочито у вези са наоружањем и припремањем појединих држава за будући рат. Од неких шпијуна се тражи да буду, чак, и вешти авијатичари, како би се са својим авионима могли пребацивати у оне земље, у које је њихов долазак другим путевима скоро онемогућен.

СПОРТ

КВАЛИФИКАЦИОНЕ УТАКМИЦЕ СУ У ПУНОМ ЈЕКУ

Да ли „Војводина“ има изгледа да ове године уђе у Националну лигу

Првак Ннп-а мора у ове борбе ући са новим тимом

Последњих неколико недеља првак Новосадског ногометног потсавеза, новосадска Војводина, налази се у слабој форми и то задаје много страха њеним многобројним пријатељима и навијачима не само у Новом Саду, него и у читавој Војводини. Ова бојазан је потпуно оправдана, када се има у виду да вођству Војводине још није познат тим који ће заступати клуб у квалификационим утакмицама за улазак у Националну лигу. То значи да управа црвених још није начисто с тим, које играче треба поставити у дефинитивни састав, нити зна како би тај састав требало да изгледа.

Дужност Војводине је двострука

„Војводина“ ове године има двоструку дужност: да заступа футбалск испорт свога потсавеза и да у квалификационим утакмицама за улазак у Националну лигу што боље репрезентује ногометни спорт читаве Војводине, чији је она, после испадања „Бачке“ из Суботице и „Југославије“ из Јабуке, једини претставник у овом такмичењу. Као што се види, дужност новосадског првака није нимало лака. Одговорност је утолико већа, што војвођански спортисти верују ове године у „Војводину“ више него икада и траже од ње да се у претстојећим борбама понесе онако како би то морао да учини претставник једне велике и у спортском погледу врло напредне покрајине.

Тешко је поверовати да ће „Војводина“ бити у стању да овога пута учини нешто нарочито. Пре свега играчи су, изгледа, ове борбе схватили прилично неозбиљно. Уместо да са тренинзима отпочело бар два месеца пре самог такмичења, играчи „Војводине“ почели су са озбиљнијим вежбама пре недељу-две дана, Затим, многи тренинге посећују нередно, а и кад дођу на игралиште не улажу максимум напора да би што више побољшали своју физичку кондицију. Извесно је да ни половина првотимаца „Војводине“ није још у пуној физичкој кондицији и да није у могућности да издржи ни једно полувреме. И сада нека се нађе неко да нас уверава како ће се новосадски првак успешно држати у квалификационим утакмицама.

Зашто су изгледи Војводине минимални?

Три важна елемента су потребна да би се успешно спроводила футбалска игра: издржљивост, старт и брзина. Ако играчи једнога тима не поседују и те три особине, узалуд им сва техника, физичка снага или, рецимо, добар шут. Све то отпада, ако играчи нису довољно издржљиви, ако на сваку лопту не стартују снажно и одлучно и ако нису толико брзи да у сваком моменту угрозе противнички гол, или да свакој лопти стигну пре противничког играча.

Нажалост, играчима „Војводине“ недостају баш те особине. Нагласили смо већ да играчи новосадских црвених немају добру физичку кондицију, штавише налазе се потпуно ван форме. Даље, играчи „Војводине“ имају врло слаб старт и ми, ево, унапред предвиђамо да само тај и такав старт може „Војводину“ да елиминише из даљег такмичења за улазак у Националну лигу. О брзини играча „Војводине“ не треба много говорити. Свака част изузецима, али они су код црвених тако ретки, да је права штета што се налазе у онаквој средини.

Шта каже тренер Војводине г. Левитус

Тренер „Војводине“ г. Фриц Левитус, бивши репрезентативни бек бечког „Хакоаха“, о садањој форми свога клуба рекао нам је следеће:

— Без обзира на форму мојих играча, која ме засада још незадовољава, надам се да ће „Војводина“ добро проћи у квалификационим утакмицама за улазак у Националну лигу. Наравно, од сваког нашег играча се тражи да стално долази на тренинг најмање три пута недељно и да тим тренинзима посвећује највећу пажњу. У самим борбама играчи морају показати несаломљиву вољу, пожртвовање какво се само може замислити, врло оштар старт који носи и брише све пред собом, брзину и окретност. Поред онога лоптачког знања којим располажу наши играчи, ако покажу још и ове особине, — а то зависи само од њихове воље, озбиљности и схватања дужности — „Војводина“ се може надати само најлепшем. Моје је мишљење да су наши играчи свесни своје дужности и да ће сигурно уложити максимум својих физичких и играчких могућности како би ове године ушли у Националну лигу.

Жеље г. Левитуса су, несумњиво, лепе али и тешко изводљиве. Бар за играче „Војводине.“ Не видимо ни један једини зрачак наде који би претсказао неки успех црвених, сити било који од играча „Војводине“ гарантује својом формом да постоје неке могућности за улазак новосадског првака у Националну лигу. Далеко од тога, да желимо неки неуспех „Војводини“, али верујемо да је она, бар засада, далеко од сваког успеха.

Како би требало саставити тим Војводине

Према нашем мишљењу, најбољи тим „Војводине“ за квалификационе утакмице био би овај:

Матић (Шијачић или Плац); Симин, Мајтан; Сурлић, Огњанов, Божић; Срећков, Шосбергер, Велкер, Немет, Ђурић.

Вођство футбалске секције црвених, између осталих комбинација, носи се мишљу да нападу да овакву формацију: Срећков, Немет, Шосбергер, Загорац, Велкер. Идеја није рђава, али овога пута не би била најкориснија. Ево зашто: из унутрашњег трио, од којега се и траже голови, уклонио би се Велкер, данас несумњиво најбољи и најефикаснији играч „Војводине.“ Често се дешавало да је Велкер успевао сам да доноси победе „Војводини“, па и онда када су остали играчи у навали давали врло слабе партије. Ако се, рецимо, деси да Загорац подбаци — а то код њега у последње време није тако реткост — онда би Велкер, ма колико био расположен за игру, остао на левом крилу усамљен и потпуно отсечен од осталих играча у навали. Сигурно је да тада не би учинио ни десети део онога што је он иначе у стању да учини. Претпоставимо да це отрио „Војводине“ заигра слабо. Шта би тада Велкер могао сам да учини? Или, рецимо, да све иде у реду, ко би искоришћавао Велкерове центаршутеве, када је позната ствар да ова тројица нису уопште пуцачи?

Велкер безусловно мора остати у триу, ако „Војводина“ жели да јој навала буде ефикасна. Такође, из тима треба уклонити све споре, неодлучне и себичне играче, а првенствено треба форсирати лоптаче који ће се жртвовати за целину, не тражећи за себе ништа. Само тако ће се моћи рачунати на неки успех.

Друга недеља, 26 о. м. показаће нам колико „Војводина“ још вреди и да ли ће имати бар мало наде на дефинитиван успех.

Х. У.

—о—

„Војводина“ за Осијек организује навијачки аутобус

Као што је познато, у другу недељу 26 о. м. Војводина игра своју прву квалификациону утакмицу за улазак у Националну лигу у Осеку против тамошње Славије. Да би некако пружила могућност и извесном броју својих навијача да присуствују овој утакмици, Војводина за гостовање у Осеку организује навијачки аутобус. Несумњиво је да ће утакмица у Осеку бити изванредно занимљива, па је сигурно да ће и одзив навијача бити у сваком случају велики. Полазак је тачно у 1 час после подне, а у Осек се стиже у 4 часа. Цена вожњи тамо и натраг стоје свега 70 динара. Пријаве се примају најдаље до четвртка 23 о. м., а подносе се г. Велимиру Јовичину, чиновнику Касационог суда.

Уколико се буде пријавио довољан број навијача закупиће се, према потреби, два аутобуса. Засада је већ поднесен велики број пријава тако да има изгледа да ће Војводина свакако морати узети још један аутобус.

—о—

У пари реда...

Спортске вести са свих страна

Хашк је победио румунског првака Рапид у Букурешту са 5:3 (4:0). Ова лепа боде југословенског футбалског првака изазвала је у целој Румунији велико изненађење, пошто у Рапиду играју и чувени мађарски репрезентативци, Ауер и Баратки, поред још неколико одличних професионалних играча.

Бразилија је елиминисала Чехословачку на светском првенству у футбалу победивши је са 2:1 (0:1).

У полуфиналу светског првенства, које се сада одржава у Француској, састају се Италија—Бразилија и Шведска—Мађарска.

На израженом саучешћу, поводом смрти нашег доброг оца и брата

†

др. Владислава Манојловића

изволите и овим путем примити нашу најтоплију захвалност.

Др. Јоца Манојловић
Др. Самко Манојловић
Катинка Манојловић

У недељу 19 јуна Београд -- Берлин

Београд, 16 јуна. — У недељу 19 о. м. гостоваће репрезентација Берлина у Београду, где ће се у интернационалној међуградској утакмици сусрести са престоничким изабраницима. Утакмица ће бити одиграна на игралишту Бск-а. У тиму репрезентације Берлина која ће у Београд допутовати авионом играју седам немачких државних репрезентативаца. За њихово гостовање влада у престоници велико интересовање.

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

Потписани судски извршитељ на основу §-а 225 зак. о изврш. 1930 објављује да ће се услед решења Среског суда у Сенти донешеног под бројем П. 1049/937 у корист тражиоца извршења Кауперт Пала, прив. нам. из Сенте (кога заступа др. Франк Никола, адв. Б. Топола),, против извршеника из М. Ивоша за наплату 4000 динара, главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари описане у записнику о пленидби од 30 априла 1938 године под бр. Ш. И. 191/938 и процењене на дин. 10.000 и то: један спортски аутомобил марке „Рили“ бр. рег. 8-1115/938.

Јавна ће се дражба одржати на дан 23 јуна 1938 у 16 часа после подне у Малом Ивошу,, у стану извршениковом, Краља Александра ул. бр. 48.

Изврш. бр. 181/38. Б. Топола 9 јуна 938

Ст Ерцеговац, суд. изврш.

МАЛИ ОГЛАСИ

ВОЛОНТЕРА

са 4 разреда средње школе, са знањем државног, немачког и евентуално мађарског језика **тражимо.** Власторучне понуде са фотографијом послати администрацији листа под шифром: **„Хотел“.** (1890)

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН

од 2 собе, са купатилом, малим претсобљем и строго засебним улазом у **Темеринској 16. Упитати кућевласника.** (1891)

НОВЧАНИ ЗАВОД ТРАЖИ

вежбаника са трговачком наобразбом. Понуде на администрацију „Дан“-а. (1878)

ЗБОГ СЕЛИДБЕ

хитно за продају у непосредној близини Темеринске улице једна фамилијарна кућа са 4 собе, претсобља, купатила са водоводом за 180.000 дин. Посредничка канцеларија Нови Сад, Краља Петра II бр. 26.

НОВОСАДСКИ ЖИВОТ

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—12 часова.

•

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 11 до 17 јуна

Кр. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра II (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Попић Николе Пашића 13. (телефон 23-79).

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

•

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Кнез Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД Трифковићев трг 3/I. Телефон 20-20 и 32-42 — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Вера, кћи Гојка Ниђетина, ратара и Дренке Јуришић. — Антонија, кћи Ивана Вишњића, сигн. бравар код Држ. железнице и Розалије Марјановић.

Венчани су: др. Ђорђе Јовановић, лекар и Христина Гајишин.

Умрли су: Рада Станишин, земљорадник, стар 33 год. — Матија Пете, радник, стар 24 год. — Јосиф Хеђбели, рибар, стар 54 год. — Софија Дрезлић, надничар, стара 26 год. — Јосиф Ледер, редар у пенз., стар 55 год.

У тијеловској процесији узела је учешћа огромна маса верних

Данас пре подне на уобичајени свечан начин одржана је традиционална процесија новосадских римокатолика, поводом празника Тијелова (Брашанчева). Као и ранијих година, на више места у вароши, по главнијим улицама, биле су постављене сенице од лишћа и цвећа са иконама и другим светим црквеним утварима. Пошто је било лепо време, процесији је присуствовала велика маса света.

На процесији је чинодејствовао г. Фрања Сврака, главни жупник, уз асистенцију целокупног католичког свештенства из Новог Сада. Овај лепи и побожни обред давао је импозантан изглед. У њему је учествовала и војна музика и један одред војске.

У процесији је узео учешћа изасланик Бана начелник Финансиског одељења г. Драгутин Дошен, претставник Прве армиске области, пешадиски пуковник за генералштабне послове, помоћник начелника Штаба Прве армиске области г. Владимир Герба, затим претседник Новосадске општине г. Коста Миросављевић, са потпретседником г. др. Милошем Петровићем и главним инжењером г. Данилом Сагмајстером, као и осталим чиновницима новосадске општине римокатоличке вероисповести, заменик управника полиције и шеф кривичног отсека г. Родољуб Маленчић, као и многи други претставници власти и установа.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Добротворној задрузи Српкиња Новосаткиња уместо венца на одар Мила Николића, сина г. Милана Николића, бана у пензији, приложио је г. Живорад Богдановић, директор Штедионице Дунавске бановине, 250 динара с тим да се покојни Миле Николић упише за добротвора задруге, на чему управни одбор Задруге најтоплије благодари дародавцу.

Поводом завршеног полугодишњег рада Клуба женских фризерских мајстора у недељу, 19 о. м., после подне у 18 часова, у клупским просторијама у хотелу „Српски краљ", новосадски жене и фризери приређују ревију модерних женских фризура. На овој ревији узеће учешћа фризери не само из Новог Сада, него и из осталих већих градова, као из Београда, Суботице, Петровграда итд.

Покушала је самоубиство тровањем Јулка Рудић, девојка од осамнаест година, која је запослена у једној јорганџиској радионици. Јулка се налазила код своје сестре у Пашићевој улици број 19. После једне свађе са сестром попила је већу количину масне соде. Прву помоћ девојци је указао дежурни лекар г. др. Ђеремов, а затим је колима за спасавање пренета у Државну болницу.

Г. Урош Смиљанић, политичко-управни приправник од осме положајне групе, на раду код Управног одељења Банске управе одлуком министра унутрашњих послова г. др. Корошца премештен је у Управу полиције у Новом Саду.

Излет лађом до Илока приређује у недељу 19 о. м. месни одбор Јно „Кађорђе". Излетницима ће бити приређен заједнички ручак у тамошњој Пољопривредној школи, а после тога ће се посетити и имање познатог италијанског грофа Одескалкија. За излет је закупљен брод „Авала", на коме ће, за све време путовања, свирати одличан џез оркестар. Полазак је из Новог Сада тачно у 5 часова ујутро, а повратак је из Илока у 6 часова после подне. Превоз тамо и натраг стаје 16 динара, а за заједнички ручак и музику плаћа се 15 динара по особи. Пријаве прима г. Милош Јојкић, чиновник Општег одељења Банске управе. За овај излет влада велико интересовање, што се види и по врло великом броју пријављених излетника.

У средњим школама отпочели су матурски испити

Наша средњошколска омладина, која ове године полаже велику или малу матуру, на крају школске године преживљује тежи период свога младог живовања. Матура, од које се многи ученици често без разлога плаше, већ је почела.

Матурски испити су у пуном јеку у новосадским средњим школама. За дан-два завршавају се у свим средњим школама писмени виши течајни испити, а за који дан ће почети и усмени.

У новосадској Мушкој реалној гимназији данас се завршавају писмени матурски испити, којима је било пропуштено 72 кандидата. Темат из српско-хрватског језика био је: „Дужност према друштву и држави." Они који с успехом буду положили писмени испит, биће пуштени на усмено полагање великих матурских испита, које почиње 17 овог месеца.

Нижи течајни писмени испити у Мушкој гимназији су завршени. Писмени темат из српско-хрватског језика био је: „Ускоци и хајдуци у историји и народној поезији." Нижи течајни усмени испити почели су у понедељак, а трајаће закључно до 16 јуна.

У Женској гимназији матурски испити су, такође, у току. На нижем течајном испиту од 158 ученица било је ослобођено полагања мале матуре 26, тако да полажу свега 132 ученице. Писмени испити одржани су 9 о. м., а темат из српско-хрватског језика био је „Лепоте и знаменитости нашег града". Усмени испити завршени су јуче.

На велику матуру пуштено је 48 ученица, а писмени испити завршени су јуче. Матуранткиње Женске гимназије имале су да израде из српско-хрватског језика темат: „Шта је нашем народу дао 19 век у националном, друштвеном и културном погледу." Усмена матура почиње 17 о. м.

У новосадској Трговачкој академији завршени су писмени испити на које је припуштено 34 ученика. Писмени задатак из српско-хрватског језика био је: „Економско благостање, као основа за културни развој народа." Усмени испити почињу данас.

Само за 24 динара месечно

достављаће Вам се, по Вашој жељи, свакодневно новосадско издање „Дана" одмах по изласку из штампарије.

Ако желите да постанете наш претплатник јавите Вашу адресу на телефон бр. 21-06.

Синчић пресекао омчу о којој се обесио отац, али је било већ касно

Јосип Сигети, са станом у Љубљанској улици 28, јуче после подне, када никога није било код куће, извршио је самоубиство вешањем. Када је његов синчић, мали Јожи дошао кући нашао је оца обешеног. Малишан је, не губећи присуство духа, скинуо мртвог оца, отсекавши ножем конопац. Извештени лекар, међутим, констатовао је да је смрт наступила. Сигети је оставио опроштајно писмо, из кога се види да је извршио самоубиство због неизлечиве болести. Он је за собом оставио жену и троје нејаке деце.

—o—

МАЛА ПОЛИЦИСКА ХРОНИКА

ПОКРАДЕНА МЕСАРСКА РАДЊА У ТЕМЕРИНСКОЈ УЛИЦИ

Ноћас је у месарској радњи г. Саве Поповића, у Темеринској улици број 42, извршена провална крађа. Када је власник дошао јутрос у радњу, нашао је обијену. Из фијоке су лопови однели дневни пазар, у износу од 2100 динара. На лицу места изишао је дежурни чиновник управе полиције који је извршио увиђај. Истрага се води.

ЧУВАЈТЕ СЕ ЏЕПАРОША

Прекјуче после подне на железничкој станици непознати џепарош извукао је новчаник из џепа г. Михајла Клембергера са 1500 динара. Полиција води истрагу.

МОЖЕТЕ БИТИ САСВИМ СИГУРНИ, да ће снимци Ваше бебе бити најуспелији у моменту њиховог најлепшег изгледа, јер смо инсталирали специјалне апарате за децу, који снимају 100-ти део секунде. — ФОТО-СТУДИО „РОЈАЛ", Нови Сад, Трг Ослобођења 2

Заказано забавно вече у башти хотела „Краљица Марија" Дунавског бановинског одбора Друштва Црвеног крста неће се вечерас одржати. Ова баштенска забава отказана је због рђавог времена, а одржаће се у идући четвртак, 23 јуна.

Пододбор Удружења четника донео је одлуку да новосадским основним школама поклони 250 разних књига, са националном садржином, да се њима о Видовдану награде вредни и добри ученици, из честитих југословенских националних породица.

Видовданско насеље, преко канала као и сваке године, прославиће о Видовдану своју традиционалну славу, за коју се већ сада врше највеће припреме. Према уверавањима организатора, овогодишња слава надмашиће у сваком погледу све досадашње.

ЛИЧНЕ ВЕСТИ

Г. др. **Стојан Калуђерски,** лекар и гђица **Душанка Скендеровић,** венчани

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Ст. Брановачког 11. — Власник за ДАН к. д. СВЕТОЗАР ЋИВАНОВИЋ, Јована Бошковића 1
Штампа „Дан" к. д., штампарско предузеће, Краља Александра ул. 7.